

Súd: Najvyšší súd
Spisová značka: 6Cdo/187/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2197897328
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Zemková
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:2197897328.3

Uznesenie

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov: 1. O. Z., R.. XXX, 2. I. Z., R.. XXX, obaja zastúpení JUDr. Tiborom Sanákom, advokátom, Trnava, Nám. SNP 2 a žalobcov 3. O. Z., R.. XX, 4. S. Z., R.. XX, (o žalobe ktorých bol spor právoplatne skončený rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 14C/106/1997-509 z 8. júla 2008 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. značka 10 Co/246/2009 z 12. januára 2010) proti žalovaným: 1. Slovenská konsolidačná, a. s., so sídlom Cintorínska 21, Bratislava (konanie proti žalovanému 1. bolo zastavené rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 14C/106/1997-509 z 8. júla 2008 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. značka 10 Co/246/2009 z 12. januára 2010) 2. Fleetreal, a. s., so sídlom Vlčie hrdlo 64, Bratislava (spor proti žalovanému 2. bol právoplatne skončený rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 14C/106/1997-509 z 8. júla 2008 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. značka 10 Co/246/2009 z 12. januára 2010), 3. Genaro Investments Limited, so sídlom v Limassole, 229 Arch. Makariou III Ave, Meliza Court 4th Floor, Cyprus, zastúpený: Tomáš Kušnir, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, o určenie neplatnosti dohody, vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 40C/27/2018 (pôvodne 14 C 106/1997), o dovolaní žalobcov 1. a 2. proti rozsudku Krajského súdu v Trnave sp. značka 11 Co/213/2019 z 11. februára 2020, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobcovia 1. a 2. sú povinní zaplatiť žalovanému 3. trovy dovolacieho konania, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Trnava (ďalej aj „prvoinštančný súd“) rozsudkom (v poradí štvrtým) z 22. mája 2019 č. k. 40 C/27/2018-953 rozhodol, že:

I. Žalobu žalobcov 1. a 2. zamietla.

II. Priznal žalovanému 3. nárok na náhradu trov konania voči žalobcom 1. a 2. v plnom rozsahu.

Prvoinštančný súd dospel k záveru, že nebolo žalobcami 1. a 2. (ďalej aj „žalobcovia“) preukázané, že by žalovaný 3. resp. právny predchodca žalovaného (pôvodne Slovenská sporiteľňa, a.s., Bratislava, ďalej len „sporiteľňa“) omyl žalobcov vyvolal alebo o ňom musel vedieť, keď svedkovia zhodne aj s odstupom 22 rokov nezávisle na sebe vypovedali o právomociach referentov, ktorí primárne komunikovali s dlžníkmi a záložcami na pobočke pri nespácaní úveru, a až po vysvetlení situácie a vyjadrení ich súhlasu so spísaním notárskej zápisnice, bol úverový spis so záložnými zmluvami odstupovaný na oddelenie vymáhania, resp. na iný postup podľa interných smerníc sporiteľne. Uzavrel, že vyjadrenie dotknutého notára v spojení s vyjadreniami bývalých pracovníkov sporiteľne sa javí ako hodnovernejšie a súd z neho vychádzal ako z pravdivého relevantného tvrdenia. Nakoniec k žalobcom napádanému postupu notára pri spisovaní zápisnice (v odseku 39 odôvodnenia) okresný súd uviedol, že pokiaľ mali žalobcovia 1. a 2. za to, že notár konal v rozpore so zákonom, dohľad nad činnosťou notára vykonáva Notárska komora Slovenskej republiky, ktorá je orgánom v právomoci ktorého je i vybavovanie sťažností, a tiež Ministerstvo spravodlivosti SR. Keďže žalovaným v tomto konaní nie je notár, ale právny

nástupca sporiteľne, súd skúmal, či žalobcovia konali v omyle vyvolanom žalovaným resp. či žalovaný o omyle žalobcov musel vedieť. Zo skutkových tvrdení žalobcov ale vyplýva, že boli „podvedení“, keď a) zápisnicu im nikto neprečítal ani neukázal, pričom prvoinštančný súd mal za to, že čítanie zápisnice je zákonom upravenou povinnosťou notára, nie žalovaného b) nedovolili im zobrať si papiere domov na preštudovanie, pričom je opäť nepochybné, že o tom rozhodol notár, a nie žalovaný, c) nikto ich nepoučil o tom, že ide o exekučný titul, ten zbadali prvýkrát až po doručení zápisnice poštou; aj toto poučenie patrí do právomoci notára d) podpisovaná listina nebola pevne spojená so zvyškom notárskej zápisnice; žalobcovia teda napádajú správnosť postupu notára, ktorý jednotlivé listiny notárskej zápisnice ako verejnej listiny po spísaní pevne spojil. Pokiaľ žalobcovia tvrdili, že z týchto dôvodov konali v omyle, konali tak z dôvodu úradného postupu notára, keďže notár pri spisovaní notárskej zápisnice, ako úradná osoba, neprejavuje svoju vôľu a nemohol ich preto uviesť do omylu. Správnosť alebo nesprávnosť úradného postupu notára však nebola predmetom tohto konania, žalobcovia sa domáhali určenia neplatnosti dohody z dôvodu ich omylu voči žalovaným, ktorý je právnym nástupcom sporiteľne. Ak mali žalobcovia za to, že im vznikla škoda nesprávnym úradným postupom notára, mali si náhradu škody uplatniť a svoje tvrdenia dokazovať v osobitnom konaní zameranom na preskúmanie zákonnosti postupu notára v zmysle zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Z uvedených dôvodov súd žalobu žalobcov 1. a 2. zamietol.

2. Na odvolanie žalobcov 1. a 2. Krajský súd v Trnave rozsudkom (v poradí štvrtým) z 11. februára 2020 sp. zn. 11 Co/213/2019 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a priznal žalovanému 3. nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcom 1. a 2. v plnom rozsahu. Dospel k záveru, že súd prvej inštancie po ostatnom zrušení rozsudku odvolacím súdom vo veci zopakoval doposiaľ vykonané dokazovanie a doplnil dokazovanie za účelom riadneho zistenia skutkového stavu veci v zmysle pokynov odvolacieho súdu (uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 14. marca 2018, č. k. 11Co/11/2018-838), pričom posúdil platnosť/neplatnosť uzatvorenej dohody zo všetkých žalobcami 1. a 2. namietaných dôvodov (§ 37 ods. 1 a 3, § 39 a § 49a Občianskeho zákonníka), pričom výsledky dokazovania vyhodnotil jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach a dospel k správne záveru, že odvolatelia neunesli dôkazné bremeno preukázania tvrdenej neplatnosti uzatvorenej dohody. Prvoinštančný súd svoje závery vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil a záverom, ku ktorým dospel prvoinštančný súd, nemožno nič vytknúť. Z vykonaného dokazovania nebolo žalobcami 1. a 2. preukázané, a to ani z výsluchu v tom čase riaditeľky pobočky L.. H., ani z výsluchu jednej z dvoch právničiek oddelenia úverov posudzujúcich záložné zmluvy M.. M., a ani z výsluchu vedúceho oddelenia neštandardných úverov L.. N., že by žalovaný 3/, resp. jeho právny predchodca (Slovenská sporiteľňa, a. s.) omyl žalobcov vyvolal alebo o ňom musel vedieť, keď svedkovia zhodne aj s odstupom dvadsaťdva rokov nezávisle na sebe vypovedali o právomociach referentov, ktorí primárne komunikovali s dlžníkmi a záložcami na pobočke pri nesplácaní úveru, a až po vysvetlení situácie a vyjadrení ich súhlasu so spísaním notárskej zápisnice bol úverový spis so záložnými zmluvami odstupovaný na oddelenie vymáhania, resp. na iný postup podľa interných smerníc sporiteľne. Taktiež z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by právny predchodca žalovaného 3. prostredníctvom poverených pracovníkov o omyle žalobcov pri vyjadrení súhlasov s exekúciou vedeli, keď poukázali aj na zodpovedný prístup notára pri spisovaní zápisnice. Pokiaľ žalobcovia tvrdili, že podpisovali blanco listinu, tak rovnako uvedené tvrdenie žiadnym spôsobom hodnoverne nepreukázali, no ako správne poukázal súd prvej inštancie v bode 45. odôvodnenia napadnutého rozsudku, išlo by o správnosť alebo nesprávnosť úradného postupu notára, ktorá však nebola predmetom konania, keďže žalobcovia 1. a 2. sa domáhali určenia neplatnosti dohody z dôvodu ich omylu voči žalovanému 3., ktorý je právnym nástupcom sporiteľne. Za právne bezvýznamné vyhodnotil tvrdenie odvolateľov, že žaloba žalobcu 3. voči žalovanému 2. bola úspešná, keď predmetom tohto odvolacieho konania nie je preskúmanie správnosti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 8. júla 2008, č. k. 14C/104/1997-509, ktorým bolo žalobe v časti uplatneného nároku žalobcu 3. voči žalovanému 2. právoplatne vyhovie a vzhľadom na nenapadnutie výroku rozsudku v tejto časti zo strany žalovaného 2. rozsudok v tejto časti nadobudol právoplatnosť.

Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenašiel dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť, a nemohol preto dať za pravdu odvolateľom. Odvolacie dôvody odvolateľov neboli opodstatnené a neboli zistené ani žiadne nedostatky v postupe súdu prvej inštancie, na ktoré by mal odvolací súd prihliadnuť z tzv. úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP), preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej, ako i v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania, keď súd prvej inštancie správne v spore úspešnému žalovanému 3. priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu, z dôvodu vecnej správnosti potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia 1. a 2. dovolanie, ktoré odôvodnili tým, že súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd nepostupovali dôsledne podľa ustanovení Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a neriadili sa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolu č. 11. Pochybenie súdov v podstate zhrnuli tak, že hodnotenie dôkazov zrealizovali v príkrom rozpore s ich skutočným významom a logickým výkladom a následne vec nesprávne právne posúdili, v dôsledku čoho znemožnili žalobcom 1. 2., aby uskutočňovali procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Zároveň sa súdy odklonili od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP), čím bolo porušené právo žalobcov 1. a 2. na spravodlivý proces a súdnu ochranu. Navrhli, aby dovolací súd zrušil rozsudok Krajského súdu Trnava sp. značka 11 Co/213/2019 z 11. februára 2020 ako aj rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 40C/27/2018-953 z 22. mája 2019 a aby vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiadali dovolací súd, aby rozhodol o odklade vykonateľnosti predmetných rozsudkov okresného i krajského súdu do skončenia odvolacieho konania vo veci samej.

4. Žalovaný 3. sa k dovolaniu nevyjadril.

5. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z. z., ďalej len „C. s. p.“). Najvyšší súd Slovenskej republiky, prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe úpravy z prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p. (podľa ktorého ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa tohto zákona.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 427 ods. 1 C. s. p.), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) skúmal, či sú dané procesné predpoklady pre to, aby uskutočnil meritórny dovolací prieskum napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo.

7. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane odvolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

8. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci odvolacieho súdu (1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 308/2016, 5 Cdo 255/2014).

9. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 C.s.p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C.s.p.

10. K dôvodom dovolania žalobcov 1. a 2. podľa § 420 písm. f/ CSP

11. Dovolatelia vyvodzujú prípustnosť podaného dovolania z § 420 písm. f/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu

zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces, ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05).

13. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednaní veci (to, ako súd viedol konanie alebo spor) znemožňujúca účastníkovi (strane sporu) realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní. Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku (3 Cdo 110/2017, 4 Cdo 128/2017, 8 Cdo 56/2017).

14. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednaní veci v civilnom konaní, potom už „postupom súdu“ v zásade nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (3 Cdo 173/2017, 7 Cdo 150/2017, 8 Cdo 49/2017). Otázku ústavnej súladnosti právneho záveru dovolacieho súdu založeného na takomto chápaní pojmu „procesný postup súdu“ posudzoval Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) napríklad v konaniach sp. zn. I. ÚS 21/2018, III. ÚS 614/2017, IV. ÚS 88/2018, v ktorých podané sťažnosti odmietol s odôvodnením, že nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup najvyššieho súdu pri rozhodovaní o dovolaní nemajúci oporu v zákone.

15. Dovolací súd taktiež dáva do pozornosti záver Najvyššieho súdu SR, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (R 54/2012). Najvyšší súd SR zotrúva na tomto závere aj naďalej (R 24/2017 a 1 Cdo 202/2017, 2 Cdo 101/2017, 3 Cdo 94/2017, 4 Cdo 47/2017, 5 Cdo 145/2016, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 76/2018). V tejto súvislosti najvyšší súd uvádza, že (aj) ústavný súd (napr. IV. ÚS 196/2014, I. ÚS 61/2019) uviedol, že prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti.

16. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. V zmysle uvedeného ustanovenia treba za nesprávny procesný postup považovať postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnoprávnomu rámcu, a tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Pri posudzovaní znemožnenia uskutočňovať strane jej patriace procesné práva, je nevyhnutné skúmať intenzitu zásahu do práva na spravodlivý proces a jednotlivé konkrétne porušenia procesných práv je potrebné hodnotiť v kontexte celého súdneho konania, v kontexte dopadu na ďalšie procesné postupy súdu a možnosti strany namietať alebo zvrátiť nesprávny postup súdu.

17. Pokiaľ dovolatelia namietali nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov (resp. nevykonanie nimi navrhnutých/ označených dôkazov) súdmi v konaní, namiesto je uviesť, že súčasťou práva na spravodlivý proces je nepochybne aj právo označiť dôkazy na preukázanie svojich skutkových tvrdení.

18. Právu účastníka na vykonanie dôkazu v súdnom konaní zodpovedá povinnosť súdu každý dôkazný návrh posúdiť a vysporiadať sa s ním.

19. Na splnenie požiadavky na spravodlivý proces, účastníci konania (a samozrejme aj verejnosť) musia byť schopní pochopiť verdikt súdu, ktorý bol vydaný - to je zásadná poistka proti svojvôli (Taxquet vs. Belgicko). V nadväznosti na to je úlohou súdu, aby sa jasným spôsobom vyrovnal so všetkými právnymi a skutkovými okolnosťami, ktoré tvoria podklad jeho rozhodnutia z hľadiska právneho významu (rozhodnutie IV. ÚS 14/07).

20. Civilný sporový poriadok ustanovuje, že súd je povinný v odôvodnení rozsudku jasne a výstižne vysvetliť, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

21. Posúdenie vecí musí v sebe implikovať aj posúdenie relevantnosti navrhovaného dôkazu a poskytnutie dostatočného odôvodnenia súdom. Až nesplnenie si tejto povinnosti súdom je porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP, ako dôsledok porušenia práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

22. V predmetnej veci však takýto stav nenastal, keďže okresný aj krajský súd v dostatočnom rozsahu zdôvodnili svoje východiská i procesný postup v odôvodnení rozsudkov (body 22- 26 odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Trnave sp. značka 11 Co/213/2019) .

23. Dovolací súd uzatvára, že dovolatelia nedôvodne namietajú existenciu procesnej vady konania uvedenej v § 420 písm. f) CSP, preto v tejto časti dovolanie odmietol (§ 447 písm. f) CSP).

24. K dôvodom dovolania žalobcov 1. a 2. podľa § 421 písm. a) CSP

25. Podľa § 421 ods. 1 C.s.p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

26. Dovolanie prípustné podľa § 421 C.s.p. možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

27. Dovolací súd konštatuje, že všetky dôvody prípustnosti dovolania, ktoré sú žalobcami 1. a 2. v dovolaní označené, sa vzťahujú výlučne na právnu otázku, riešenie ktorej viedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu. Ako už bolo vyššie naznačené, § 432 ods. 2 C.s.p. uvádza spôsob, ako má dovolateľ dovolací dôvod podľa tohto ustanovenia vymedziť. Uvedené ustanovenie je nutné vykladať v súvislosti s § 421 C.s.p. zakladajúcim prípustnosť dovolania v prípade nesprávneho právneho posúdenia veci, čo znamená, že dovolateľ je povinný dovolací dôvod vymedziť nesprávnym právnym posúdením takej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri ktorej riešení sa odvolací súd buď odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

28. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a) C.s.p., by mal dovolateľ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, vysvetliť (a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a napokon uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Len polemika dovolateľov s právnymi názormi odvolacieho (i prvostupňového) súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a) C.s.p.

29. Pokiaľ dovolatelia v samotnom dovolaní nevymedzili právnu otázku a neoznačili ustálenú súdnu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa ich názoru odvolací súd odklonil, a neoznačili rozhodnutia, v ktorých bola konkrétna právna otázka dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mali dovolatelia na mysli. V prípade absencie uvedeného, dovolací súd nemôže pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešil súd prvej inštancie a odvolací súd a v súvislosti s tým ani vyhľadávať všetky (do úvahy prichádzajúce) rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré sa týkajú danej problematiky; v opačnom prípade by uskutočnil dovolací súd prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v C.s.p., ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 C.s.p. (napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 6/2017, sp. zn. 3 Cdo 28/2017).

30. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“. V zmysle judikátu R 71/2018 patria do tohto pojmu predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Jeho súčasťou je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili.

31. V preskúmvanej veci dovolatelia zastúpení kvalifikovaným právnym zástupcom (advokátom) ani tento dovolací dôvod (podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP) nevymedzili spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 CSP v spojení s § 421 tohto právneho predpisu. Dovolatelia žiadnym spôsobom nenastolili, nevymedzili, neformulovali, nepomenovali právnu otázku zásadného významu, ani prípadne neoznačili rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré danú otázku riešia rozdielne. Preto dovolací súd nemohol svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach, ktorú otázku a ktoré rozhodnutia eventuálne mali dovolatelia na mysli. Za týchto okolností dovolací súd nemohol pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný, či odvolací súd.

32. Na základe uvedeného dovolací súd uzatvára, že neboli splnené podmienky prípustnosti dovolania ani podľa § 421 CSP a so zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd dovolanie žalobcov 1. a 2. odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP.

33. O náhrade trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 453 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalovanému 3. priznáva náhradu dovolacieho konania proti žalobcom 1. a 2. Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

34. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.